

Bozhidar_Kreat_maned_2014_498.pdf (дата звернення: 14.05.2023).

Брич, В. Я., Корман, М. М. (2018). Креативний менеджмент: підручник. Тернопіль: ТНЕУ. URL: <https://kmaecm.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/brych-v.ya.-korman-m.m.-2018-kreatyvnyj-menedzhment.pdf> (дата звернення: 16.05.2023).

REFERENCES

Balanovska, T. I., Hohulia, O. P., Troian A. V. (2018). Osnovy menedzhmentu marketynhu ta pidpriemnytstva: navchalnyi posibnyk [Basics of marketing management and entrepreneurship: study guide]. Kyiv: KOMPRYNT [in Ukrainian].

Shkilniak, M. M., Ovsianiuk-Berdadina, O. F., Krysko, Zh. L., Demkiv, I. O. (2017). Menedzhment: navchalnyi posibnyk [Management: a study guide]. Ternopil: Krok. 252 s. [in Ukrainian].

Shevchenko, V. S. (2016). Konspekt lektsii z dystsyplyny «Menedzhment ta administruvannia» [Synopsis of

lectures on the discipline «Management and administration»]. Kharki: KhNUMH im. O. M.Beketova.104 s. [in Ukrainian].

Vsesvitnii Ekonomichnyi Forum u Davosi 2023: pidsumky [World Economic Forum in Davos]. URL: <https://www.savedniopro.org/vsesvitnij-ekonomichnij-forum-u-davosi-2023-pidsumki/> (data zvernennia: 12.05.2023). [in Ukrainian].

Bozhydarnik, T. V., Vasylyk, N. M. (2014). Kreatyvnyi menedzhment [Creative management]: nachalniy posibnyk. Kherson: OLDI-PLIuS. URL: http://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/2018/Bozhidar_Kreat_maned_2014_498.pdf (data zvernennia: 14.05.2023). [in Ukrainian].

Brych, V. Ya., Korman, M. M. (2018). Kreatyvnyi menedzhment [Creative management]: pidruchnyk. Ternopil: TNEU. URL: <https://kmaecm.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/brych-v.ya.-korman-m.m.-2018-kreatyvnyj-menedzhment.pdf> (data zvernennia: 16.05.2023). [in Ukrainian].

Дата надходження до редакції: 18.05.2023

УДК 37.014.5:373.5:37.091.26

DOI: 10.37026/2520-6427-2023-114-2-27-31

Надія МЕЛЬНИК,

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри педагогіки

й освітніх інновацій

Рівненського обласного інституту

післядипломної педагогічної освіти,

м. Рівне, Україна

ORCID: 0000-0003-2692-2030

e-mail: nadia_melnuk@ukr.net

РОЗБУДОВА СИСТЕМИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ УЧНІВ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Анотація. На основі аналізу наукових праць і здійснених досліджень, нормативно-правових документів у галузі освіти окреслено сутність і роль оцінювання результатів навчання здобувачів освіти у контексті вимог Нової української школи. Акцентовано увагу на важливості розбудови системи оцінювання результатів навчання учнів у закладах загальної середньої освіти, її основних складових (принципи, функції, основні цілі, об'єкти, види, форми та способи, методи; шкала, критерії, правила і процедури, за якими здійснюється оцінювання; інструментарій оцінювання, ціннісні орієнтири оцінювання в Новій українській школі) як індикаторі вдосконалення якості освіти в умовах реалізації сучасної моделі компетентнісного навчання.

Обґрунтовано необхідність застосування методів і прийомів формульованого оцінювання як інструмента спостереження за навчальним поступом учня, як ефективної стратегії підвищення рівня його навчальних досягнень, надано рекомендації щодо їхнього застосування під час навчальних занять. Доведено, що розбудова системи оцінювання результатів навчання учнів у закладах загальної середньої освіти є важливим чинником у вирішенні завдань Нової української школи, інтеграції вітчизняної системи освіти у європейський простір.

Ключові слова: компетентнісна освіта, державні освітні стандарти, види оцінювання, формульоване оцінювання, результати навчання учнів.

Nadiya MELNYK,
Candidate of Pedagogical Sciences,
Associate Professor,
Department of Pedagogy and Educational Innovations
Rivne Regional Institute of
Postgraduate Pedagogical Education,
Rivne, Ukraine
ORCID: 0000-0003-2692-2030
e-mail: nadia_melnuk@ukr.net

DEVELOPMENT OF THE EVALUATION SYSTEM RESULTS OF STUDENT LEARNING IN INSTITUTIONS OF GENERAL SECONDARY EDUCATION OF THE NEW UKRAINIAN SCHOOL

Abstract. *The article deals with the analysis of scientific works and conducted researches, regulatory and legal documents in the field of education. It has been outlined the essence and role of evaluating the learning outcomes of education seekers in the context of the requirements of the New Ukrainian School. Attention is focused on the importance of developing a system for evaluating student learning outcomes in educational institutions.*

Its main components (principles, functions, main goals, objects, types, forms and methods, methods; scale, criteria, rules and procedures by which evaluation carried out. Assessment tools, value orientations of assessment at the National University of Higher Education) as indicators of improving the quality of education in the conditions of the implementation of the modern model of competency-based education.

It has been substantiated the need to use methods and techniques of formative assessment as a tool for monitoring the student's educational progress, as an effective strategy for increasing the level of his educational achievements. Recommendations are provided for their use during training sessions. It has been proven that the development of a system for evaluating the results of students' learning in educational institutions is an important factor in solving the tasks of the New Ukrainian School and the integration of the national education system into the European area.

Key words: *competency-based education, state educational standards, types of assessment, formative assessment, student learning outcomes.*

Постановка проблеми. Дитиноцентрична парадигма освіти та прийняття нових освітніх стандартів зумовили перехід на компетентнісне спрямування освіти, оновлення підходів до організації освітнього процесу, а водночас і до оцінювання навчальних досягнень учнів. Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється з метою створення сприятливих умов для розвитку їхніх здібностей, формування компетентностей, наскрізних умінь та цінностей відповідно до вікових та індивідуальних особливостей розвитку, забезпечення просування індивідуальними освітніми траєкторіями, а також для надання допомоги педагогам конкретизувати навчальні досягнення учнів і застосовувати необхідні інструменти для

впровадження об'єктивного та добросовісного оцінювання результатів навчання. Тобто, йдеться про потребу розбудови стимулювальної системи оцінювання результатів навчання учнів у закладі загальної середньої освіти (далі – ЗСО), спрямованої на реалізацію компетентнісного підходу до навчання, що є пріоритетним у розбудові освітнього процесу в Новій українській школі. Актуальність питання зумовлюється ще й тим, що реалізація компетентнісного підходу неможлива без адекватних змін в оцінюванні навчальних досягнень учнів, без створення системи оцінювання, яка б заохочувала здобувачів освіти до навчання та досягнення цілей особистісного розвитку, сприяла б формуванню в них відповідальності за результати свого навчання, оцінюванню їхнього поступу і набутих компетентностей, а не лише кінцевого результату.

Аналіз наукових досліджень і публікацій. Питання оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти – наукове коло досліджень багатьох учених. Зокрема, питання теоретичних та практичних аспектів оцінювання навчальних досягнень учнів досліджували Н. Бібік, Б. Бович, М. Вашуленко, М. Гнатюк, Т. Канівець, Н. Коваль, К. Пономарьова, О. Прищеп, О. Савченко, Н. Софій, О. Щербак; питання критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів – В. Бабюк, Н. Вартанова, Т. Полонська; видів оцінювання – І. Зимня, В. Коккота, О. Коломінова, С. Ніколаєва; критеріального оцінювання – А. Вертьянова, О. Коваленко, А. Красноборова; формувального оцінювання – О. Барна, В. Вембер, Н. Дементієвська, Л. Кабан, О. Локшина, Н. Морзе, О. Онопрієнко, О. Пометун, О. Полякова Т. Ремех та інші. Проте ми не знайшли публікацій, присвячених питанню розбудови системи оцінювання результатів навчання учнів у закладах ЗСО відповідно до Порядку проведення інституційного аудиту закладів ЗСО, затвердженого наказом МОН України від 09.01.2019 № 17, яким фактично запущено принципово новий підхід до оцінювання якості освітньої діяльності у закладах освіти України.

Мета статті полягає в окресленні сутності та основних складових відкритої, прозорої та зрозумілої для учнів системи оцінювання результатів навчання у закладах ЗСО як інструменті спостереження за навчальним поступом учня та індикаторі вдосконалення

якості освіти, а також у розкритті ролі системи оцінювання у закладі освіти, спрямованої на формування в учнів відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінки в умовах компетентної освіти.

Виклад основного матеріалу дослідження. Концепція «Нова українська школа» та нові державні освітні стандарти зумовили потребу формування нової системи оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти, в основі якої – оцінювання процесу навчання, відстеження поступу кожного учня, його особистих досягнень. Оцінювання результатів навчання учнів в умовах компетентної освіти зорієнтоване на ключові компетентності й наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі. В умовах реалізації нових освітніх стандартів оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти розглядається як індикатор удосконалення якості освітньої діяльності, як інструмент розвитку кожного учня, як мотиваційний чинник і показник його прогресу.

Метою оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти є створення сприятливих умов для розвитку їхніх здібностей, формування компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних особливостей розвитку й потреб, забезпечення просування індивідуальними освітніми траєкторіями, а також визначення ступеня якості освітнього процесу та шляхів підвищення його ефективності. Для реалізації означеної мети виникла необхідність у кожному закладі ЗСО розробити та впроваджувати нову систему оцінювання навчальних досягнень учнів. Потреба такої системи визначена і в Порядку проведення інституційного аудиту закладів ЗСО, де наголошено на потребі систематичного відстеження результатів навчання кожного учня з метою надання підтримки, запропоновано критерії та індикатори оцінювання результатів навчання учнів та виписані вимоги: інформувати учнів про критерії, правила та процедури оцінювання результатів навчання, які оприлюднені у закладі освіти; застосовувати систему оцінювання результатів навчання учнів, спрямовану на реалізацію компетентного підходу; створювати умови для справедливого, неупередженого, об'єктивного і добросовісного оцінювання; систематично відстежувати результати навчання кожного учня, здійснювати аналіз та надавати підтримку в навчанні; впроваджувати систему формування оцінювання, використовувати прийоми самооцінювання та взаємооцінювання тощо (Порядок проведення інституційного аудиту закладів ЗСО, 2019).

У Законі України «Про повну загальну середню освіту» зазначено, що заклад освіти має право на свободу вибору форм, змісту та способів оцінювання і може здійснювати оцінювання за власною шкалою або за системою оцінювання, визначеною законодавством (Закон України «Про повну загальну середню освіту», 2020). Система оцінювання в закладі ЗСО має бути відкрита і прозора, спрямована на формування в здобувачів освіти відповідальності за результати свого навчання, здатності до само- та взаємооцінювання, відстеження прогресу та рівня задоволеності учнів освітнім процесом. Через систему оцінювання

навчальної діяльності важливо дати можливість кожному здобувачу освіти реалізувати індивідуальну траєкторію розвитку, формувати в них активну життєву позицію, ціннісні ставлення та усвідомлення цінностей освіти в сучасному світі, здатність оцінювати свої можливості й ставити цілі особистісного розвитку. Реалізація такої системи оцінювання сприятиме скоординована управлінська діяльність у закладі освіти, професійний розвиток педагогічних працівників та партнерська взаємодія всіх учасників освітнього процесу.

Розбудова сучасної системи оцінювання результатів навчання учнів у закладі ЗСО потребує визначення, а згодом і реалізації таких основних складових, як: принципи, функції, цілі й об'єкти оцінювання, види, форми, способи і методи оцінювання, визначення шкали, критеріїв, правил і процедур, за якими здійснюватиметься оцінювання, а також інструментарію та ціннісних орієнтирів оцінювання в Новій українській школі.

Принципи оцінювання результатів навчання учнів визначають основні засади, які створюють культуру оцінювання в закладі освіти, зумовлюють правила та процедури оцінювання, які приймаються педагогічною спільнотою. Визначаючи принципи, на яких має ґрунтуватися оцінювання, важливо насамперед врахувати ті, які зазначені в Законі України «Про повну загальну середню освіту»: дитиноцентризму, об'єктивності, добросовісності, справедливості, неупередженості, систематичності, критеріальності, гнучкості, перспективності, диференційованості та конфіденційності, а також плановості, чіткості, прозорості, відкритості, доброзичливості (Закон України «Про повну загальну середню освіту», 2020). Оцінювання повинно бути рівним, різноманітним, конфіденційним, ґрунтуватися на цілях і критеріях, враховувати вік і здібності здобувачів освіти.

В умовах розбудови системи оцінювання результатів навчання учнів важливого значення набувають функції оцінювання. У педагогічній літературі виділяються різні функції оцінювання: навчальна, виховна, стимулювальна, діагностична, прогностична (В. Онишук); диференційована, розвивальна, методична, керувальна, коригувальна, констатувальна (В. Семиченко, В. Заслуженюк); орієнтувальна, управлінська, інформаційна (О. Савченко, Н. Бібік, Т. Байбара, О. Вашуленко, Н. Коваль, О. Онопрієнко, К. Пономарьова, О. Прищепка) (Савченко та ін., 2012). Основними функціями оцінювання в умовах компетентного навчання вважаємо такі: формувальну (забезпечує оцінювання прогресу учнів у навчанні), мотиваційно-стимулювальну (сприяє активізації внутрішніх і зовнішніх мотивів до навчання), діагностувальну (сприяє визначенню рівня сформованості компетентностей учнів, усвідомленню ними прогалін у власних знаннях), коригувальну (сприяє зусилля учнів на подолання труднощів, покращення результатів навчання), прогностичну (сприяє визначенню цілей навчання на майбутнє), розвивальну (мотивує до рефлексії та самовдосконалення), навчальну (забезпечує зворотний зв'язок між учителем і учнем), констатувальну (забезпечує фіксацію відносно завершених періодів і результатів навчання),

виховну (сприяє налаштуванню учня на розвиток власної організованості, формуванню життєвої позиції, ціннісних ставлень), управлінську (сприяє отриманню необхідної інформації для ухвалення рішень) та інші. Реалізація означених функцій сприятиме справедливо-му й об'єктивному оцінюванню навчальних досягнень учнів, зробить процес оцінювання більш ефективним.

Основні цілі системи оцінювання навчальних досягнень доречно визначати з урахуванням рекомендацій ДСЯО, виписаних в «Абетці для директора»: порівняння наявного рівня набутих компетентностей та вмій учня з очікуваними результатами на різних етапах навчання; здійснення моніторингу прогресу учня з метою вдосконалення набутих компетентностей і демонстрування подальшого поступу в навчанні; визначення дітей з особливими освітніми потребами для здійснення відповідного рівня підтримки в освітньому процесі; оцінювання методів викладання, визначення потреби у продовженні їх застосування чи зміні; надання інформації батькам щодо прогресу в розвитку дитини, набуття компетентностей, видів навчальної діяльності, які можуть здійснюватися в домашніх умовах; надання підтримки учням у самооцінюванні для визначення сфер, які потребують покращення знань чи вмій (Абетка для директора, 2021).

Об'єктами оцінювання в Новій українській школі є результати навчання учнів: знання, вміння, навички, способи мислення, погляди, цінності та інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, виміряти й оцінити та які особа здатна продемонструвати після опанування модельної навчальної програми або окремих освітніх компонентів (Закон України «Про освіту», 2017). Звертаємо увагу, що науковці часто до об'єктів формуального оцінювання відносять також процес навчання учнів, зорієнтований на досягнення визначеного очікуваного результату на певному етапі навчання.

Формування системи оцінювання в закладі ЗСО потребує й чіткого дотримання видів оцінювання. Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є формувальне, поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання, державна підсумкова атестація, зовнішнє незалежне оцінювання (Закон України «Про повну загальну середню освіту», 2020). Усе більшої ваги в умовах компетентнісного навчання набуває формувальне оцінювання, яке має стати ефективною стратегією підвищення рівня навчальних досягнень учнів, оскільки передбачає вироблення зрозумілих учням цілей на певний період навчання; надання й отримання учнями конструктивного зворотного зв'язку щодо їхніх навчальних досягнень відповідно до визначених цілей; коригування вчителем процесу навчання відповідно до результатів і навчального поступу здобувачів освіти. Найбільша цінність такого оцінювання в сприянні у реалізації ціннісного орієнтуру щодо навчання впродовж життя, можливості оцінити індивідуальний поступ кожного здобувача освіти, прогрес у набутті ключових компетентностей. Ключовим чинником в оцінювальній діяльності формуального характеру постає постійний зворотний зв'язок, котрий повинен забезпечуватися спеціальним

інструментарієм, різноманітними методичними прийомами й засобами (Буйдіна, 2020). Формувальне оцінювання має стати дієвим засобом, що збагатить зміст освіти низкою важливих для навчання і суспільного життя дитини наскрізних умінь, дасть змогу здобувати інформацію про реальний стан навчальних досягнень учня, забезпечить можливість вчасно відреагувати на проблеми в навчанні, прийняти педагогічні рішення для його покращення (Онопрієнко, 2016). На важливості застосування формуального оцінювання і водночас на повній відсутності його застосування в основній і старшій школі наголошують фахівці ДСЯО (Аналітичний звіт за результатами інституційних аудитів 2020–2021 років, 2022). З огляду на це, формувальне оцінювання потребує системності, використання інструментів самооцінювання та взаємооцінювання, оскільки сприятиме реалізації індивідуальної траєкторії кожного здобувача освіти, рівному доступу до якісної освіти, незалежно від соціально-економічного статусу.

Серед видів оцінювання важлива роль належить підсумковому оцінюванню, яке використовують на завершальному етапі певного періоду навчання з метою визначення, наскільки реальні результати навчання відповідають очікуванню, зафіксованим в освітніх стандартах, модельних навчальних та навчальних програмах.

Необхідною складовою системи оцінювання є форми і методи оцінювання. Із визначених законодавством форм оцінювання (усна, письмова, цифрова, практична) педагогічні працівники мають самостійно визначати форми та способи оцінювання результатів навчання учнів із певного предмета, орієнтуючись на принцип педагогічної доцільності та специфіку навчального предмета, особливості учнів. Найбільш ефективними методами оцінювання вважаємо спостереження, бесіду, тестування, інтерв'ювання, портфоліо, аналіз письмових робіт учнів, усне опитування, усний аналіз результатів навчання тощо.

Критерії, процедури та правила оцінювання в закладі ЗСО розробляються на основі державних нормативних документів з урахуванням культури оцінювання, сформованої у закладі освіти, шляхом їхньої конкретизації до окремих видів робіт і навчальної взаємодії. Критерії оцінювання, запропоновані МОН України, є загальними і використовуються як основа, своєрідний каркас, за допомогою якого вибудовується система оцінювання в закладі ЗСО. Орієнтовні критерії з кожного навчального предмета повинні конкретизуватися в освітній програмі закладу освіти, а інформація про них має доноситися вчителем до учнів усно, у вигляді роздавального матеріалу, інфографіки, шляхом розміщення на інформаційному стенді у класі, через інтерактивну інтернет-платформу, електронну пошту та інші види комунікації.

Важливою складовою системи оцінювання навчальних досягнень учнів у закладі ЗСО є ціннісні орієнтири оцінювання. Справедливе, об'єктивне, незалежне і добросовісне оцінювання має здійснюватися на засадах компетентнісного підходу. У процесі навчання учні мають залучатися до розроблення критеріїв оцінювання різних видів діяльності, здійснювати само-

взаємооцінювання. Кожен заклад ЗСО та вчитель мають право на власну систему оцінювання (Концепція «Нова українська школа», 2016).

Висновки. Пріоритетним завданням закладу ЗСО в умовах компетентнісної освіти має бути розбудова нової системи оцінювання навчальних результатів здобувачів освіти, яка ґрунтуватиметься на компетентнісному підході, матиме у своїй основі чіткі та зрозумілі критерії, сприятиме реалізації індивідуальної освітньої траєкторії кожного учня. Така система має стати індикатором якості освіти, бути справедливою і прозорою. Серед методів і прийомів оцінювання значна увага має приділятися самооцінюванню та взаємооцінюванню, що сприятиме формуванню особистісної відповідальності учнів за результати навчання.

Перспективи подальших досліджень. Подальших наукових розвідок потребують питання застосування технологій оцінювання компетентностей у контексті концептуальних засад Нової української школи, а не лише знань, умінь і навичок; розроблення сучасного інструментарію для здійснення формувального оцінювання як стратегії підвищення рівня навчальних досягнень здобувачів освіти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Аналітичний звіт Державної служби якості освіти України за результатами інституційних аудитів 2020–2021 років. URL: <https://sqe.gov.ua/diyalnist/plani-ta-zviti/> (дата звернення: 18.05.2023).

Бобровський, М., Горбачов, С., Заплотинська, О., Ліннік, О. (2021). Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ: Державна служба якості освіти. 350 с. URL: https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2021/08/Abetka_dyrektora_2021_SQE_SURGe.pdf (дата звернення: 21.05.2023).

Буйдіна, О. (2020). Актуальні проблеми здійснення формувального оцінювання в системі післядипломної освіти. *Імідж сучасного педагога*. № 6 (195). С. 21–35.

Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року від 14.12.2016 № 988-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/249613934> (дата звернення: 17.05.2023).

Онопрієнко, О. (2016). Формувальне оцінювання навчальних досягнень учнів: сутність і методика здійснення. *Український педагогічний журнал*. № 4. С. 36–42.

Порядок проведення інституційного аудиту закладів середньої освіти, затверджений наказом МОН України від 09.01.2019 № 17. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0250-19#Text> (дата звернення: 17.05.2023).

Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 16.05.2023).

Про повну загальну середню освіту: Закон України від 16.01.2020 № 463-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text> (дата звернення: 10.05.2023).

Дидактико-методичне забезпечення контролю та оцінювання навчальних досягнень молодших школярів на засадах компетентнісного підходу: колективна

монографія. (2012) / кол. авторів: О. Савченко та ін. Київ. 192 с.

REFERENCES

Analitychnyi zvit Derzhavnoi sluzhby yakosti osvity Ukrainy za rezultatamy instytutsiinykh audytiv 2020–2021 rokiv [Analytical report of the State Education Quality Service of Ukraine based on the results of institutional audits of 2020–2021]. URL: [https://sqe.gov.ua/diyalnist/plani-ta-zviti/\(data+zvernennia:18.05.2023\)](https://sqe.gov.ua/diyalnist/plani-ta-zviti/(data+zvernennia:18.05.2023)). [in Ukrainian].

Bobrovskiy M., Horbachov S., Zaplotynska O., Linnik O. (2021). Rekomendatsii do pobudovy vnutrishnoi systemy zabezpechennia yakosti osvity u zakladi zahalnoi serednoi osvity [Recommendations for building an internal system for ensuring the quality of education in a general secondary education institution]. 2-he vyd., pererob. i dop. Kyiv: Derzhavna sluzhba yakosti osvity, 350 s. URL: https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2021/08/Abetka_dyrektora_2021_SQE_SURGe.pdf (data zvernennia: 21.05.2023). [in Ukrainian].

Buidina O. (2020). Aktualni problemy zdiisnennia formuvального otsiniuvannia v systemi pisliadyplomnoi osvity. *Imidzh suchasnoho pedahoha* [Actual problems of formative assessment in the postgraduate education system. The image of a modern teacher]. № 6 (195). S. 21–35. [in Ukrainian].

Kontsepsiia realizatsii derzhavnoi polityky u sferi reformuvannia zahalnoi serednoi osvity «Nova ukrainska shkola» na period do 2029 roku vid 14.12.2016 № 988-r. [The concept of implementation of state policy in the field of general secondary education reform «New Ukrainian School» for the period until 2029]. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/249613934> (data zvernennia: 17.05.2023). [in Ukrainian].

Onopriienko O. (2016). Formuvalne otsiniuvannia navchalnykh dosiahnen uchniv: sutnist i metodyka zdiisnennia [Formative assessment of students' educational achievements: essence and method of implementation]. *Ukrainskyi pedahohichnyi zhurnal*. № 4. S. 36–42. [in Ukrainian].

Poriadok provedennia instytutsiynoho audytu zakladiv serednoi osvity, zatverdzhenyi nakazom MON Ukrainy vid 09.01.2019 № 17. [The procedure for conducting an institutional audit of secondary education institutions, approved by the order of the Ministry of Education and Culture of Ukraine]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0250-19#Text> (data zvernennia: 17.05.2023). [in Ukrainian].

Pro osvitu: Zakon Ukrainy vid 05.09.2017 № 2145-VIII. [On education: Law of Ukraine]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (data zvernennia: 16.05.2023). [in Ukrainian].

Pro povnu zahalnu seredniu osvitu: Zakon Ukrainy vid 16.01.2020 № 463-IX [On comprehensive general secondary education: Law of Ukraine]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text> (data zvernennia: 10.05.2023). [in Ukrainian].

Dydaktyko-metodychne zabezpechennia kontroliu ta otsiniuvannia navchalnykh dosiahnen molodshykh shkoliariv na zasadakh kompetentnisnogo pidkhotu [Didactic and methodological support for control and assessment of educational achievements of junior high school students based on the competence approach: collection]: kolekt. monohrafiia. (2012) / O. Savchenko, ta in.. Kyiv. 192 s. [in Ukrainian].

Дата надходження до редакції: 11.05.2023